

Κείμενο

[Η κοινωνία της πληροφορίας]

Η διάχυση της πληροφορίας από και προς όλο τον κόσμο, που στις μέρες είναι **εφικτή** χάρη στην πρόοδο της τεχνολογίας και την πληθώρα των επικοινωνιακών διαύλων, θα ενισχύσει την πολυφωνία σε ιδέες και απόψεις και θα διευκολύνει την πρόσβαση του πολίτη στη δημόσια πληροφόρηση. Ακόμη, θα ανοίξει τις πόρτες του **δυσκίνητου** δημόσιου τομέα βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα των εργασιών του. Η κοινωνία μας μπορεί να μετεξελιχθεί στην κοινωνία της διά βίου μάθησης, στο πλαίσιο της οποίας η εκπαιδευτική διαδικασία θα συντροφεύει τον πολίτη στο σύνολο του επαγγελματικά ενεργού του βίου, έτσι ώστε το άτομο να μπορεί να ανταποκρίνεται σ' ένα διαρκές εναλλασσόμενο περιβάλλον. Στον τομέα των επιχειρήσεων, η εισαγωγή πλήθους εφαρμογών και η εξέλιξη των τεχνολογικών αυτοματισμών θα συμβάλει στη μείωση των κοστολογίων, στην αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας, στην οικονομική μεγέθυνση και στη βελτίωση των κερδών.

Επιπλέον, στην κοινωνία της πληροφορίας η τεχνολογία προσφέρει απεριόριστες δυνατότητες στον εργαζόμενο να διαχειριστεί με μεγαλύτερη ευελιξία τον ελεύθερο χρόνο του, να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας και το εισόδημά του. Οι δικαιολογημένοι φόβοι για πλήρη κοινωνική απομόνωση και αποξένωση μπορούν να αντιμετωπιστούν με την εναλλαγή και τον συνδυασμό διαφορετικών μορφών τηλεργασίας. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες και οι κάτοικοι ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών θα επωφεληθούν τα **μέγιστα** από τη νέα πραγματικότητα, καθώς η επικοινωνία θα έχει πλέον άλλη εμβέλεια και η πρόσβασή τους στις εξελίξεις και στην ίδια τη ζωή θα ενισχυθεί σημαντικά.

Μια νέα κοινωνία γεννιέται λοιπόν. Μπορούμε σήμερα να φανταστούμε σε γενικές γραμμές το περίγραμμα της νέας κοινωνίας, της νέας ψηφιακής εποχής; Ναι, μπορούμε! Διαθέτουμε τα απαραίτητα τεχνολογικά και επικοινωνιακά εργαλεία τα οποία θα μας οδηγήσουν στη νέα ηλεκτρονική πραγματικότητα; Ναι, τα διαθέτουμε και συνεχώς **διευρύνουμε** τις δυνατότητές τους! Έχουμε προετοιμαστεί κατάλληλα ως αυριανοί «πολίτες του δικτύου» για την ένταξή μας στο παγκόσμιο καλωδιωμένο χωριό; Η απάντηση στην τελευταία ερώτηση είναι όχι! Σ' αυτό το σημείο εντοπίζεται η μεγάλη αντίφαση της εποχής μας.

Αναλυτικότερα, ενώ οι πάντες - κυβερνήσεις, επιχειρήσεις, επιστήμονες - έχουν εστιάσει την προσοχή τους στην τεχνολογική υπόσταση της νέας εποχής και εγκωμιάζουν τα κατορθώματά της, κανένας δεν ασχολείται σοβαρά με τους πολίτες

και τον άνθρωπο όχι ως παραγωγό και καταναλωτή προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά ως φορέα αξιών, συναισθημάτων και ιδεών. Έτσι αποκαλύπτεται ένα απίστευτο κοινωνικό έλλειμμα, το οποίο τείνει να προσλάβει απρόβλεπτες διαστάσεις, με συνέπεια οι **αναμφισβήτητες** δομικές μεταβολές που επιφέρει η κοινωνία της πληροφορίας στο πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής καθημερινότητας να προκαλούν δέος στο σύνολο των πολιτών που έρχονται πρόσωπο με πρόσωπο μ' αυτήν.

Ο κίνδυνος της δημιουργίας μιας κοινωνίας στην οποία θα υπάρχουν πολλές διακριτές κατηγορίες πολιτών είναι υπαρκτός. Ο νέος διαχωρισμός, εκτός των άλλων, θα γίνει με κριτήριο τη δυνατότητα πρόσβασής τους στις νέες τεχνολογικές και επικοινωνιακές εφαρμογές. Στην πρώτη ομάδα θα ενταχθούν τα άτομα υψηλού μορφωτικού επιπέδου, καθώς αυτά χαρακτηρίζονται από την εξοικείωσή τους σε μεγάλο βαθμό με τα νέα τεχνολογικά εργαλεία και τις σύγχρονες εφαρμογές που τα συνοδεύουν. Σε μια δεύτερη ομάδα θα σωρευτούν τμήματα του πληθυσμού τα οποία θα χαρακτηρίζονται από χαμηλά γνωστικά προσόντα και την αδυναμία προσαρμογής τους στις επερχόμενες αλλαγές, με πιθανό κίνδυνο να βρεθούν στο περιθώριο με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, όπως λόγου χάρη η τρίτη ηλικία, αλλά και τ' ασθενή στρώματα με χαμηλά γνωστικά προσόντα και δεξιότητες είναι πιθανό να πληγούν ιδιαίτερα από την έλευση της κοινωνίας της πληροφορίας.

Π. Αναστασιάδης (2000). *Στον αιώνα της Πληροφορίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 243-247 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε το κείμενο περιληπτικά (80-100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Γιατί, κατά τον συγγραφέα, υπάρχει κίνδυνος στην κοινωνία της πληροφορίας να διαμορφωθούν διακριτές κατηγορίες πολιτών;(50-70 λέξεις)

(μονάδες 10)

B2. Ποιος είναι ο τρόπος ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου (Η διάχυση... κερδών) του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να δημιουργήσετε από μία πρόταση, χρησιμοποιώντας ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου με την **έντονη γραφή: εφικτή, δυσκίνητου, μέγιστα, διευρύνουμε, αναμφισβήτητες**. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το πρόσωπο, το γένος, τον χρόνο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

Γ2.α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 3)